

Motion till riksdagen 2018/19:1067

av **Emilia Töyrä och Linus Sköld (båda S)**

Effektiva tillståndsprocesser

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om effektiva tillståndsprocesser och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Regeringskansliet gav i januari 2018 en utredare i uppdrag att undersöka om det nuvarande systemet för miljöprovning av miljöfarlig verksamhet är utformat på ett sätt som främjar investeringar som driver teknik- och metodutvecklingen mot minskad negativ miljöpåverkan. Utredaren fick också i uppdrag att föreslå åtgärder för att provningen av verksamheter enligt miljöbalken ska främja investeringar som bidrar till en grön omställning. Utredningen skulle även föreslå hur miljöprovningsprocessen kan bli effektivare och mer ändamålsenlig.

I oktober 2018 presenterades att utredningen kommit fram till att det inte finns något värde med en ”grön gräddfil”. Det vore för svårt att definiera vad som är grönt och det skulle dra resurser från alla andra provningar med följd att de tar längre tid. Utredningen kom också fram till att bestämmelserna vid ändring av tillståndsgivna miljöfarliga verksamheter behöver ses över i syfte att underlätta genomförandet av miljöförbättrande åtgärder och att tillämpningsområdet för bestämmelsen om att kunna anmäla in mindre ändringar bör ses över.

Utredningen pekar också på att det inte går att sätta några tidsgränser för handläggningstider utan en fördjupad analys av ”Tillväxtanalys, Statskontoret, Naturvårdsverket eller annan lämplig myndighet” av hur målen ska kunna nås. Samt att det bör införas en e-tjänst för ansökan om tillstånd.

Den svenska mineralstrategin från 2013 framhåller att landets position som EU:s ledande gruv- och mineralnation ska förstärkas, bland annat genom forskning och innovation som genererar konkurrenskraft. Samtidigt betonas vikten av hållbar utveckling, inklusive att användandet av Sveriges mineralresurser ska ske i samklang med miljö- och naturvärden. Men strävandet efter en effektiv miljöprovning av

gruvverksamhet innebär svåra avvägningar och ställer krav på kontinuerliga utvärderingar av vidtagna åtgärder.

Erfarenheterna från flera länder visar också på den komplexitet som kringgärdar en miljöprövning, samt hur de olika förutsättningarna för en effektiv prövning lätt kan komma i konflikt med varandra och/eller med andra mål. Korta tillståndsprocesser är exempelvis centrala för gruvindustrin men kan komma i konflikt med rättssäkerhet och ökade krav på samverkan med omgivande samhälle.

Genom inrättandet av mark- och miljödomstolar 2011 har regeringen skapat goda förutsättningar för att samordna och effektivisera miljöprövningar. Reformen gav förutsättningar för att resurser kan användas mer rationellt och ger möjligheter för en ärendehantering med hög kvalitet. Men miljöprövningarna i dag tar för lång tid och det finns en osäkerhet i processerna. Om processen för miljöprövning inte är tillräckligt effektiv kan investeringar utebli eller hamna i länder med svagare miljölagstiftning. Det skulle gå rakt emot regeringens strategi för Smart industri, där Sverige ska vara världsledande inom innovativ och hållbar industriell produktion av varor och tjänster.

Emilia Töyrä (S)

Linus Sköld (S)